

Katowice, 25 stycznia 2023

r.

Założenia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH240001

Obszar Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH240001 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory. Obszar ten został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2008/218/WE z 25 stycznia 2008 r. i uznany jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, a rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 marca 2022 r. (Dz. U. z 2022 r., poz. 990) wyznaczony jako specjalny obszar ochrony siedlisk. Obszar Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH240001 położony jest w granicach administracyjnych gmin: Goleiszów, Dębowiec, Skoczów i Jasienica. Ostoja ta obejmuje jeden z nielicznych na terenie Polski obszarów występowania czynnych tufów wapiennych, którym towarzyszą zbiorowiska mchów brunatnych ze związku *Cratoneurion commutati*. Stanowiska tych siedlisk są największe i najlepiej zachowane w województwie śląskim i w całym pasie Pogórzy Zachodniobeskidzkich.

Obszar Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH240001 został wyznaczony dla ochrony siedlisk:

- źródliska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati* (7220),
- żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) (9130),
- grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) (9170),
- łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe) (91E0).

Przedmiotowy obszar Natura 2000 w części pokrywa się z obszarem dwóch rezerwatów przyrody: „Skarpa Wiślicka” oraz „Morzyk”. Jednakże na dzień sporządzenia założeń projektu planu zadań ochronnych dla obu rezerwatów nie ustanowiono planów ochrony ani planów ochrony z zakresem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, dlatego też w odniesieniu do tego obszaru nie może mieć zastosowania przepis art. 28 ust. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody tj. możliwość odstąpienia od sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 lub jego części.

Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody dla obszarów Natura 2000 obowiązkowo sporządza się plan zadań ochronnych ustanawiany w drodze zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska na okres 10 lat.

Spełniamy wymagania EMAS - zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Plac Grunwaldzki 8-10, 40-127 Katowice
tel.: 32 42-06-801, sekretariat@katowice.rdos.gov.pl, www.gov.pl/web/rdos-katowice

Zarządzenie w sprawie planu zadań ochronnych winno być wydane w ciągu 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską, jako mającego znaczenie dla Wspólnoty. Plan zadań ochronnych jest narzędziem zarządzania zasobami przyrody, dla których wyznaczono obszar Natura 2000. Podstawowym celem opracowania planu zadań ochronnych jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej ochrony czyli zapewnienie, że siedliska przyrodnicze i gatunki, dla ochrony których wyznaczono obszar, nie zostaną utracone. Plan ma określić aktualny stan przedmiotów ochrony, zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia ich właściwego stanu przez co należy rozumieć zapewnienie ciągłości istnienia gatunków i siedlisk przyrodniczych na danym terenie oraz niezbędne działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie, a także terenu i terminu ich wdrażania. W świetle przepisów ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawiając plan zadań ochronnych, zobowiązany jest kierować się, przede wszystkim koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Dla ww. obszaru Natura 2000 ustanowiono plan zadań ochronnych (Zarządzenie nr 38/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH240001; <https://www.gov.pl/web/rdos-katowice/cieszynskie-zrodla-tufowe-plh240001>). W związku z faktem, iż okres obowiązywania ww. planu zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru expiruje 23 stycznia 2024 roku, konieczne jest sporządzenie kolejnego dokumentu.

Przyjmuje się następujące założenia do sporządzenia kolejnego planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH240001:

- wyznaczenie zadań ochronnych na okres kolejnych 10 lat (zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody dla obszarów Natura 2000),
- określenie zagrożeń dla utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych,
- ustalenie celów działań ochronnych: specyficznych dla miejsca, kompleksowych, specyficznych co do cechy, specyficznych co do przewidywanego stanu, odpowiadających ekologicznym wymogom typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I występujących na tych terenach, odzwierciedlających znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony typów siedlisk występujących na tym obszarze oraz dla spójności sieci Natura 2000,
- zapewnienie ciągłości siedlisk przyrodniczych na danym terenie oraz niezbędnych działań ochronnych, w tym w zakresie monitoringu, ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie, a także terenu i terminu ich wdrażania,
- ustalenie działań ochronnych o charakterze „celowościowym”, tj. skoncentrowanych na realizacji określonych czynności, a nie sporządzeniu listy zakazów,
- określenie wskazań do dokumentów planistycznych,
- określenie przesłanek sporządzania planu ochrony.

W trakcie obowiązywania obecnego planu zadań ochronnych powstały opracowania będące wynikiem realizacji działań ochronnych w nim zawartych. Staną się one podstawą sformułowania nowych zapisów.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach zapewni możliwość aktywnego udziału wszystkich zainteresowanych w trakcie całego procesu wypracowywania ustaleń zmiany planu zadań ochronnych.

Zapisy planu zadań ochronnych będą wypracowane w wyniku kompromisu wszystkich zainteresowanych stron. Zasady ochrony obszaru będące wynikiem współpracy pozwolą zminimalizować potencjalne konflikty pomiędzy ochroną przyrody a potrzebami rozwoju gospodarczego.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach będzie zamieszczał informacje o stopniu zaawansowania prac nad projektem planu zadań ochronnych na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/rdos-katowice/plany-zadan-ochronnych2> oraz na bieżąco je uaktualniał, a także szczegółowo określi sposób komunikowania się z zainteresowanymi osobami i podmiotami.